

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Czimes György ügyvéd által képviselt felperesnek, a személyesen eljáró I. rendű, III. rendű, és XIII. rendű, a dr. Csobánci Eszter ügyvéd által képviselt II. rendű, IX.- X. rendű, a dr. Hajnal László ügyvéd által képviselt IV.-VI., VIII. rendű, a dr. Léhmán György ügyvéd által képviselt VII. rendű, a dr. Boda Veronika ügyvéd által képviselt XII. rendű alperesek ellen, szerződés teljesítése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007 február 20. napján meghozott, 8.ÚP.633.229/2005/26. számú ítélete ellen, a felperes részéről 28. sorszám alatt, a VII. rendű alperes részéről 29. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit pedig helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy a X. rendű alperesnek 10.000 (tízezer) forint, míg a VII. rendű alperest, hogy a felperesnek 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget fizessenek meg 15 napon belül.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével az I. rendű alperest 99.943 Ft, II. rendű alperest 289.800 Ft, a IV. rendű alperest 70.000 Ft, V. rendű alperest 310.000 Ft, VI. rendű alperest 130.000 Ft, VII. rendű alperest 140.000 Ft, VIII. rendű alperest 133.000 Ft, IX. rendű alperest 555.000 Ft, és XIII. rendű alperest 321.000 Ft és kamatai megfizetésére kötelezte, míg a X. és XII. rendű alperesekkel szemben a keresetet elutasította. Tényként állapította meg, hogy a felperes és a VII. rendű alperes között

ügyvédi megbízási szerződés jött létre, amelyben a felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy a VII. rendű alperest képviseli az ingatlanai kisajátításával kapcsolatos eljárásokban, illetve részére többlet kisajátítási kártalanítás, továbbá a visszamaradt területek kisajátítása vagy értékcsökkenés megállapítása érdekében eljár. A VII. rendű alperes a már általa felvett összegben felül elért kártalanítási összeg 50 %-ának megfelelő munkadíj megfizetésére vállalt kötelezettséget. A X. rendű alperes és a felperes között az ügyvédi munkadíjra vonatkozó megállapodásra is kiterjedő szerződés nem került aláírásra. A XII. rendű alperes mint kisajátítást kérő a közigazgatási hivatal határozatának megfelelően közvetlenül a tulajdonosok részére fizette meg a kisajátítási kártalanítást. Az elsőfokú bíróság a VII. rendű alperes tekintetében bizonyítottanak találta a megbízási jogviszony létrejöttét, és az ügyvédi munkadíjban történő megállapodást is, mivel a tényvázlaton feltüntetésre került annak az ingatlannak a fekvése és helyrajzi száma, amelyből a további, új helyrajzi számon kialakított és végül is ténylegesen kisajátított ingatlanok kialakításra kerültek. Ez alapján beazonosíthatónak találta a megbízás tárgyát. Ugyancsak tartalmazza a VII. rendű alperes által aláírt tényvázlat, hogy milyen eljárásokra terjed ki a felperes eljárási kötelezettsége, emellett a munkadíj mértéke is írásba foglalásra került. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a felperes a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségének megfelelően bizonyította a megbízási jogviszony létrejöttét, míg a közigazgatási határozat becsatolásával az összecszerűségét is.

A VII. rendű alperes megtevesztésre alapított érvénytelenségi kifogását azért nem találta megalapozottnak, mert az általa aláírt tényvázlat tartalmazta a közigazgatási eljárás keretében a visszamaradt területek tekintetében történő igényérvényesítésre vonatkozó megbízást, illetve az elért többlet után járó díjazást is. Ezért alaptalannak minősítette a VII. rendű alperes azon védekezését, mely szerint ő kizárólag a peres eljárásban való képviselőre kíván megbízást adni a felperesnek. A X. rendű alperes esetében megállapította, hogy egyrészt a tényvázlat nem tartalmazza a megbízással érintett ingatlan megjelölését, másrészt pedig azt a X. rendű alperes megbízóként nem írta alá. Ebből az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az ő vonatkozásában az ügyvédi törvény 23. § (1) bekezdése által a szerződés létrejöttéhez megkövetelt lényeges elemekben történő megállapodás létrejöttét a felperes nem bizonyította. Rámutatott, hogy ezt a megállapodást a 2004 november 2-án létrejött meghatalmazás nem pótolja, mivel azon a megbízási díj összegét nem tüntették fel, amire figyelemmel nem nyert bizonyítást a felperes követelésének összege sem. A XII. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet azért utasította el jogalap hiányában az elsőfokú bíróság, mert úgy foglalt állást, hogy közte és a felperes között nem jött létre jogviszony, mivel a közigazgatási határozat őt arra kötelezte, hogy a tulajdonosok részére fizesse meg a kártalanítást. Álláspontja szerint a felperes az engedményezés megtörténtét nem igazolta.

Az ítélet ellen a felperes, továbbá a VII. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést. A felperes fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását, keresete teljesítését kérte. Egyrészt azért támadta az elsőfokú bíróság döntését, mert nem találta bizonyítottanak, hogy közte és a X. rendű alperes között ügyvédi megbízás, továbbá

50 % mértékű sikerdíjra vonatkozó megállapodás jött létre; másrészt pedig azért, mert az engedményezést figyelmen kívül hagyva mellőzte a XII. rendű alperesnek a további alperesekkel egyetemleges marasztalását. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a X. rendű alperes esetében a tényállást nem tárta fel teljes egészében, és a hiányos tényállásból téves következtetést vont le. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a X. rendű alperes által aláírt ügyvédi meghatalmazást, amely alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy megbízása „a perben ki nem fizetett tevékenység ellátására is” vonatkozott. Arra hivatkozott, hogy a közigazgatási eljárásban született jegyzőkönyvek becsatolása útján igazolta, hogy a X. rendű alperes képviselőjében is eljár, a kisajátítási tárgyaláson. A Pp. 253. § 3. mondatára hivatkozással csatolta a X. rendű alperes 2003 szeptember 24-i levelét, amelyben a korábbi megbízási szerződésre hivatkozással a munkadíjnak 25 %-ra történő módosítását kéri. Álláspontja szerint ez az okirat is a megbízási jogviszony, valamint a munkadíjban történő megállapodás létrejöttét bizonyítja. Sérelmesnek találta azt is, hogy az elsőfokú bíróság az engedményezés megtörténte ellenére a XII. rendű alperes marasztalását mellőzte. Álláspontja szerint az egyes alperesek a tényvázlatba foglalt engedményező nyilatkozattal a XII. rendű alperessel szembeni kártalanítási igényüket a munkadíj erejéig rá engedményezték. Az engedményezésről a kifizetést megelőzően értesítette a XII. rendű alperest, továbbá a tényvázlat megküldésével igazolta is az engedményezés megtörténtét, ezért a XII. rendű alperes ezt követően csak az ő részére teljesíthetett volna.

A VII. rendű alperes fellebbezésében az ítélet részbeni megváltoztatását, vele szemben előterjesztett kereset elutasítását kérte. A felperes által alkalmazott általános szerződési feltétel tisztességtelenségére hivatkozással érvénytelenségi kifogást terjesztett elő. Előadta, hogy a felperes előre szerkesztette meg azt a tényvázlatot, amely a felek közötti megbízási szerződést is tartalmazza. A megbízó fél, annak lakcíme, telefonja, a megbízással érintett ingatlan megjelölése utólag került beírásra, illetve aláhúzásra, és a blanketta több tekintetben nem került kitöltésre. Mindez azt bizonyítja, hogy a felperes a Ptk. 209/C §-a szerinti általános szerződési feltételt alkalmazott. A tényvázlat az ingatlanárakkal kapcsolatosan követhetetlenül közli a számadatokat: hol szőlőre, hol szántóra vonatkoztatva, hol mint elérhető értéket, hol mint nem garantálható értéket jelöli meg. A hivatkozott 2.000 Ft/m²-es érték tekintetében pedig nem lehet tudni, hogy az szántóra, vagy szőlőre vonatkozik, továbbá az erre vonatkozó szövegrészt kiegészíti azzal, hogy ebből a 2.000 Ft-ból 850 Ft/m² a földérték. Mindezekből azt a következtetést vonta le, hogy a szolgáltatásra, és ellenszolgáltatásra vonatkozó szerződési kikötés szövegezése nem egyértelmű, és nem érthető mindkét fél számára, ezáltal tisztességtelennek minősül. Ezt támasztja alá az is, hogy a visszamaradt területekre vonatkozó kisajátítási eljárásokban, illetve a kisajátítási eljárás mellőzésével lefolytatott eljárásokban egyaránt mellőzi az irányár és végső ár fogalmának meghatározását. Emellett sérelmezte a VII. rendű alperes, hogy az elsőfokú bíróság tudomásul vette, hogy helyette a 2007 februári tárgyaláson olyan ügyvéd járt el, akinek meghatalmazást nem adott, ezzel megsértette a Pp. 72. §-ában foglalt kötelezettségét.

A felperes és a X. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú ítélet helybenhagyására irányult az ellenérdekű fél fellebbezése által érintett körben, míg a további alperesek ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

Fellebbezés hiányában a Pp 228. § (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedett az első fokú ítéletnek az I-VI. rendű, VIII-XIII. rendű alpereseket marasztaló rendelkezése.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával hozta meg érdemi döntését.

A felperes keresetét a Somogy Megyei Közigazgatási Hivatal előtt 2-4-29/2005. szám alatt folyt pótkisajátítási eljárásban kifejtett képviselettel összefüggésben terjesztette elő. Ezt a kereseti előadását erősítette meg a 25. sorszámú jegyzőkönyvbe foglalt személyes előadása is. Maga sem vitatta, hogy az ügyvédi megbízási szerződést a X. rendű alperes nem írta alá, azonban arra hivatkozott, hogy a megbízás tényét egyrészt az első fokú eljárásban becsatolt meghatalmazás, másrészt a fellebbezéséhez csatolt, a szerződés módosítására irányuló levél bizonyítja.

A felperes a keresetleveléhez azt a 2004 december 2-án kelt ügyvédi meghatalmazást csatolta, amelyet a Somogy Megyei Bíróság előtt folyamatban volt közigazgatási perben kapott a X. rendű alperestől. Állításával ellentétben a meghatalmazás a korábbi közigazgatási eljárásban fennállt megbízási jogviszonyt nem bizonyítja, mivel a megbízások eszerint a 2-15-32/2004. számú kisajátítási eljárásban történő képviseletre terjedtek ki. Egy másik eljárásban adott meghatalmazás nem bizonyítja, hogy a felperes és a X. rendű alperes között a perbeli igény alapjául szolgáló közigazgatási eljárásban történő ügyvédi képviseleti tevékenység ellátására is létrejött a megbízási jogviszony. Alaptalanul hivatkozott a felperes fellebbezésében a Pp. 235. § - helyesen (1) bekezdés - 3. mondatára, ami alapján az okirati bizonyítékot becsatolta.

A Pp. 235. § (1) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az első fokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás lefolytatásának indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul; a 141. § (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

Az elsőfokú bíróság a 2006 november 6-i tárgyaláson eleget tett a Pp. 3. § (3) bekezdése által előírt kötelezettségének, és tájékoztatta a felperest arról, hogy őt terheli a megbízási jogviszony létrejöttének bizonyítása. A felperes e tájékoztatás ellenére az első fokú eljárásban nem csatolta be, az akkor már nyilvánvalóan

rendelkezésre állt, 2003 szeptember 24-i keltű, és hozzá a dátum bélyegző tanúsága szerint vélhetően szeptember 26-án megérkezett okiratot.

Ezért erre az okirati bizonyítékra a Pp. 235. § (1) bekezdés 2. mondata értelmében a fellebbezésében már nem hivatkozhatott. Ugyancsak nem tette lehetővé az idézett rendelkezés 3. mondata sem az új bizonyíték fellebbezésben történő előadását, mivel a felperes nem a jogszabálysértés alátámasztására, hanem az első fokon megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapítása érdekében hivatkozott. Ezért a Fővárosi Ítéltábla a bizonyítékok mérlegelésénél a Pp. 235. § (1) bekezdésére figyelemmel mellőzte ez utóbbi okirati bizonyítékot.

Fellebbezésében arra is hivatkozott a felperes, miszerint a közigazgatási eljárásban készült jegyzőkönyvek bizonyítják, hogy a pótkisajátítási tárgyaláson helyettes útján a X. rendű alperest is képviselte. A hivatkozott jegyzőkönyvek kizárólag azt bizonyítják, hogy dr. K. G. ügyvéd a tárgyalásokon jelen volt, továbbá nyilatkozatot tett. Az azonban a jegyzőkönyvek alapján nem állapítható meg, hogy e nyilatkozatait a X. rendű alperes képviseletében is megtette volna.

Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján helytállóan állapította meg, hogy a felperes a X. rendű alperes tekintetében a megbízási jogviszony létrejöttét nem bizonyította. Mivel a kérdéses jegyzőkönyvek alapján nem állapítható meg, hogy a felperes a X. rendű alperes képviseletében eljárta volna, így a másodlagos kereseti jogcíme szerinti megbízás nélküli ügyvitel, továbbá a harmadlagos jogalap nélküli gazdagodás sem nyert bizonyítást. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes X. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetét.

Alaptalanul sérelmezte a fellebbezésében a felperes a XII. rendű alperes marasztalásának mellőzését. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az engedményezés megtörténtét a felperes nem bizonyította. Egyetért az ítéltábla a XII. rendű alperes védekezésében kifejtett azzal az állásponttal, mely szerint a tényvázlatban a munkadíj közvetlen érvényesítésére vonatkozó megállapodás a felek egymás közötti jogviszonyában érvényesülő kikötés, azt a XII. rendű alperessel szemben engedményesként nem jogosítja a felperest. Helyesen hivatkozott rá a XII. rendű alperes, hogy abban az esetben, ha az alperesek engedményezték volna követelésük egy részét (50 %-át, illetve 20 %-át) a felperesre, úgy neki mint engedményesnek a közigazgatási eljárásban részt kellett volna vennie, és a közigazgatási határozatnak kellett volna akként szólnia, hogy a tulajdonost megillető kártalanítás egy részét a XII. rendű alperes a felperes részére köteles megfizetni. A XII. rendű alperes a közigazgatási határozat teljesítése során az egyetlen jogszerű módon járt el, a határozat tartalmának megfelelően a tulajdonosok részére közvetlenül fizette meg a kártalanítást. Ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül mellőzte a XII. rendű alperes marasztalását.

A már idézett Pp. 235. § (1) bekezdése nemcsak új bizonyítékok, hanem új tények előadását is tiltja a fellebbezésben. A VII. rendű alperes fellebbezésében új, az első fokú eljárás során fel nem hívott tényként adta elő, hogy a tényvázlatot a felperes előre egyoldalúan szövegezte meg, amiből azt a következtetést vonta le, hogy az a

Ptk. 209/C. § szerinti általános szerződési feltételnek minősül. Ugyancsak új tényként adta elő, hogy a szolgáltatás és ellenszolgáltatás meghatározására vonatkozó szerződési kikötések rendszertelenek, értelmezhetetlenek, és nem egyértelműek, amiből - lényegében a Ptk. 209/B. § (5) bekezdésére alapítva - e szerződési kikötés tisztességtelenségét, ezáltal a 209. § (1) bekezdése szerinti érvénytelenségét állította. Az ítéltábla - hasonlóan a felperes által fellebbezésben előadott új bizonyítékokhoz - a VII. rendű alperes által a fellebbezésben előadott új tényeket is figyelmen kívül hagyta a Pp. 235. § (1) bekezdés alapján, ezáltal az ezekre alapított másodlagos érvénytelenségi kifogását nem találta megalapozottnak.

Ugyancsak tévesen hivatkozott a fellebbezésében a VII. rendű alperes a Pp. 72. § sérelmére. Tényszerűen sem felel meg a valóságnak, mely szerint képviseleti joggal nem rendelkező jogi képviselő látta volna el perbeli képviseletét a 2007 február 12-i tárgyaláson, mivel a tárgyalási jegyzőkönyv rögzíti, hogy a II. VII. IX. és X. rendű alperesek képviselője szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg. A VII. rendű alperes képviseletében a tárgyaláson a jegyzőkönyv tanúsága szerint egyetlen jelenlévő sem tett nyilatkozatot. Abban az esetben, ha a VII. rendű alperes azt sérelmezi, hogy az első fokú ítélet fejrésze nem tünteti fel, hogy a Cs. Ü. Iroda a P. Ü. Iroda helyetteseként járt el a képviselőjeként, abban az esetben módjában állt volna az ítélet kijavítását kérni az elsőfokú bíróságtól.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes és a VII. rendű alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezáltal a felperes a X., XII. rendű alperesek tekintetében pervesztes, míg a VII. rendű alperes tekintetében pernyertes lett. Ezért a VII. rendű alperes a Pp. 239. §-a folytán a fellebbezési eljárásban irányadó 78. § (1) bekezdése alapján felmerült kiadásait maga viseli, és a felperes másodfokú perköltségét köteles megtéríteni, míg a felperes a X. rendű alperes másodfokú perköltségének megtérítésére köteles. A perköltségre vonatkozó marasztalás magában foglalja a jogi képviselők munkadíjának általános forgalmi adóját is. A XII. rendű alperesnek a fellebbezési eljárásban költsége nem merült fel, így az ítéltáblának erről rendelkeznie nem kellett.

Budapest, 2008 január 16.

Dr. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke
Dr. Németh László s. k. előadó bíró
Dr. Szücs József s. k. bíró